Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL JEAN RICHARD DE LA TOUR
prezentate la 15 iulie 2021 [1]

Cauza C-431/20 P

Carlo Tognoli,
Emma Allione,
Luigi Alberto Colajanni,
Claudio Martelli,
Luciana Sbarbati,
Carla Dimatore, în calitate de moștenitoare a lui Mario Rigo,
Roberto Speciale,
Loris Torbesi, în calitate de moștenitor al lui Eugenio Melandri,
Luciano Pettinari,
Pietro Di Prima,
Carla Barbarella,
Carlo Alberto Graziani,
Giorgio Rossetti,
Giacomo Porrazzini,
Guido Podestà,
Roberto Barzanti,
Rita Medici,
Aldo Arroni,
Franco Malerba,
Roberto Mezzaroma
împotriva

Parlamentului European

„Recurs – Statutul unic al deputatului european – Deputați europeni aleși în circumscripții italiene – Modificare a drepturilor de pensie de către Parlamentul European – Act atacabil – Noțiune – Efecte juridice obligatorii – Memoriu în adaptarea cererii introductive – Admisibilitate”

[1] Limba originală: franceza.

I. Introducere

1. Prin recursul formulat, domnul Carlo Tognoli și ceilalți recurenți solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 3 iulie 2020, Tognoli și alții/Parlamentul [2], prin care acesta a respins ca vădit inadmisibile acțiunile lor având ca obiect anularea notelor din 11 aprilie 2019 întocmite de șeful unității „Remunerație și drepturi sociale ale deputaților” din cadrul Direcției Generale (DG) Finanțe a Parlamentului European și care privesc adaptarea cuantumului pensiilor de care beneficiază aceștia [3] ca urmare a intrării în vigoare, la 1 ianuarie 2019, a Deciziei nr. 14/2018 a Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (Oficiul președinției Camerei Deputaților, Italia) [4].

2. Notele respective adresate mai multor foști deputați europeni sau succesori ai acestora au făcut obiectul a numeroase acțiuni care au fost declarate vădit inadmisibile de Tribunal. Curtea este sesizată cu recursuri formulate împotriva acestor decizii pronunțate la aceeași dată în termeni analogi [5].

3. Curtea trebuie astfel să se pronunțe cu privire la condițiile în care pot fi exercitate căile de atac împotriva deciziilor Parlamentului în materie de revizuire a pensiilor deputaților europeni, adoptate în cadrul unei proceduri administrative care nu face obiectul unei reglementări speciale.

4. Principalele reflecții care rezultă din acest recurs și din recursul în cauza C-408/20 P, pe care Curtea a decis să le examineze împreună, vor privi noțiunea de „act atacabil” în sensul articolului 263 TFUE [6].

II. Cadrul juridic

5. Articolul 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului [7] prevede:

„(1) Atunci când un act, a cărui anulare este solicitată, este înlocuit sau modificat printr-un alt act având același obiect, reclamantul poate, înainte de închiderea fazei orale a procedurii sau înainte de decizia Tribunalului de a se pronunța fără parcurgerea fazei orale a procedurii, să își adapteze cererea introductivă pentru a ține cont de acest element nou.

[…]

[2] T-395/19, T-396/19, T-405/19, T-408/19, T-419/19, T-423/19, T-424/19, T-428/19, T-433/19, T-437/19, T-443/19, T-455/19, T-458/19-T-462/19, T-464/19, T-469/19 și T-477/19, nepublicată, denumită în continuare „ordonanța atacată”, EU:T:2020:302.

[3] A se vedea punctul 11 din prezentele concluzii.

[4] Denumită în continuare „Decizia nr. 14/2018”.

[5] Pe lângă prezentul recurs, se examinează în același timp recursul formulat de un alt fost deputat european [cauza Poggiolini/Parlamentul (C-408/20 P)] împotriva Ordonanței din 3 iulie 2020, Falqui și Poggiolini/Parlamentul (T-347/19 și T-348/19, nepublicată, EU:T:2020:303). Alte recursuri sunt pendinte în cauzele Coppo Gavazzi și alții/Parlamentul (C-725/20 P) și Santini și alții/Parlamentul (C-198/21 P) referitoare la note identice din data de 11 aprilie 2019 sau din 8 mai 2019. Acestea au fost formulate împotriva Hotărârii din 15 octombrie 2020, Coppo Gavazzi și alții/Parlamentul (T-389/19-T-394/19, T-397/19, T-398/19, T-403/19, T-404/19, T-406/19, T-407/19, T-409/19-T-414/19, T-416/19-T-418/19, T-420/19-T-422/19, T-425/19-T-427/19, T-429/19-T-432/19, T-435/19, T-436/19, T-438/19-T-442/19, T-444/19-T-446/19, T-448/19, T-450/19-T-454/19, T-463/19 și T-465/19, EU:T:2020:494), și, respectiv, împotriva Hotărârii din 10 februarie 2021, Santini și alții/Parlamentul (T-345/19, T-346/19, T-364/19-T-366/19, T-372/19-T-375/19 și T-385/19, nepublicată, EU:T:2021:78). Faza scrisă a acestor proceduri este în curs de desfășurare.

[6] Această noțiune face obiectul primului motiv al prezentului recurs și al celui de al doilea motiv al recursului în cauza C-408/20 P. Analiza noastră în aceste două cauze va fi prezentată în termeni identici.

[7] Disponibil la următoarea adresă de internet: https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-11/tra-doc-ro-div-t-0000-2018-201810296-05_02.pdf.

(6) Fără a aduce atingere deciziei care urmează a fi luată de Tribunal cu privire la admisibilitatea memoriului de adaptare a cererii introductive, președintele stabilește pârâtului un termen pentru a răspunde la memoriul în adaptare.

(7) Președintele stabilește intervenienților, dacă este cazul, un termen pentru a-și completa memoriile în intervenție în lumina memoriului în adaptarea cererii introductive și a memoriului în răspuns. În acest scop, aceste memorii se notifică simultan intervenienților.”

III. Istoricul litigiului

6. Istoricul litigiului este descris la punctele 1-9 din ordonanța atacată și poate fi rezumat după cum urmează.

7. Recurenții beneficiază, în calitate de foști membri ai Parlamentului, aleși în Italia, sau de soți supraviețuitori ai unor astfel de membri, de o pensie pentru limită de vârstă, acordată în temeiul reglementării privind cheltuielile și indemnizațiile deputaților în Parlament, sau de o pensie de urmaș.

8. La 12 iulie 2018, Oficiul președinției Camerei Deputaților a decis, prin Decizia nr. 14/2018, să recalculeze, conform sistemului de contribuții, cuantumul pensiilor foștilor membri ai acestei camere referitoare la anii de mandat efectuați până la 31 decembrie 2011 [8]. În acest temei, cuantumul pensiilor plătite acelor membri sau soților supraviețuitori ai acestora a fost redus începând de la 1 ianuarie 2019.

9. Parlamentul i-a informat pe recurenți, printr-un comentariu adăugat pe fișele lor de pensie din luna ianuarie 2019, că cuantumul pensiilor lor ar putea fi revizuit în aplicarea Deciziei nr. 14/2018 și că această revizuire ar putea conduce eventual la o recuperare a sumelor plătite în mod necuvenit.

10. Printr-o notă nedatată a șefului unității „Remunerație și drepturi sociale ale deputaților” din cadrul DG Finanțe a Parlamentului, anexată la fișele lor de pensie din luna februarie 2019, recurenții au fost avertizați că:

– serviciul juridic al Parlamentului confirmase aplicabilitatea automată a Deciziei nr. 14/2018 în situația lor;

– de îndată ce Parlamentul va fi primit informațiile necesare din partea Camera dei deputati (Camera Deputaților, Italia), le va notifica noua stabilire a drepturilor lor de pensie și va proceda la recuperarea eventualei diferențe în următoarele 12 luni și

– stabilirea definitivă a drepturilor lor de pensie va fi adoptată printr-un act formal împotriva căruia este posibil să se introducă o reclamație în temeiul articolului 72 din Decizia Biroului Parlamentului European din 19 mai și din 9 iulie 2008 privind normele de aplicare a Statutului deputaților în Parlamentul European [9] sau o acțiune în anulare în temeiul articolului 263 TFUE.

[8] La punctul 3 din ordonanța atacată se precizează că examinarea legalității Deciziei nr. 14/2018 este pendinte în fața Consiglio di giurisdizione della Camera dei deputati (Consiliul de jurisdicție al Camerei Deputaților, Italia).

[9] JO 2009, C 159, p. 1.

11. Prin notele din 11 aprilie 2019[10], acest șef de unitate i-a informat pe recurenți că, așa cum anunțase în nota sa din luna februarie 2019:

– cuantumul pensiilor lor va fi adaptat, până la concurența reducerii unor pensii similare plătite în Italia foștilor deputați naționali în temeiul Deciziei nr. 14/2018, din luna aprilie 2019, cu efect retroactiv la 1 ianuarie 2019, în temeiul proiectelor de stabilire a noilor drepturi de pensie transmise în anexa la aceste note, și

– li se acordă un termen de 30 de zile, care curge de la primirea notelor respective, pentru a-și prezenta observațiile și, în lipsa unor astfel de observații, efectele acestor note vor fi considerate definitive și vor implica, printre altele, restituirea sumelor primite în mod necuvenit pentru lunile ianuarie-martie 2019.

12. Prin e-mailurile trimise între 13 mai și 4 iunie 2019, recurenții au transmis observațiile lor serviciului competent al Parlamentului.

13. Prin e-mailurile trimise între 22 mai și 24 iunie 2019, Parlamentul a confirmat primirea acestor observații și le-a indicat recurenților că li se va da un răspuns după examinarea argumentelor lor.

14. Prin scrisorile datate între 20 iunie și 23 iulie 2019, adică ulterior introducerii acțiunilor în primă instanță de către recurenți[11], șeful unității „Remunerație și drepturi sociale ale deputaților” din cadrul DG Finanțe a Parlamentului a indicat că observațiile transmise de aceștia nu conțineau elemente de natură să justifice o revizuire a poziției Parlamentului, după cum a fost exprimată în notele în litigiu, și că, în consecință, drepturile de pensie, precum și planul de recuperare a plăților nedatorate, astfel cum au fost recalculate și comunicate în anexa la aceste note, rămăseseră definitive la data notificării acestor decizii.

15. Totuși, la data ordonanței atacate, Parlamentul nu se pronunțase definitiv cu privire la situația domnului Eugenio Melandri (cauza T-437/19), din cauza specificității acesteia.

IV. Procedura în fața Tribunalului și ordonanța atacată

16. Prin cererile introductive depuse la grefa Tribunalului între 28 iunie și 8 iulie 2019, recurenții au formulat acțiuni având ca obiect anularea notelor în litigiu.

17. La 16, 19 și 24 septembrie 2019, Parlamentul a ridicat, prin înscrisuri separate, o excepție de inadmisibilitate a acestor acțiuni.

18. Între 19 septembrie și 4 octombrie 2019, recurenții, cu excepția doamnei Allione (cauza T-396/19) și a domnului Melandri (cauza T-437/19), au depus memorii în adaptarea cererilor lor introductive. Între 15 și 28 octombrie 2019, Parlamentul a depus observații cu privire la aceste memorii.

[10] Denumite în continuare „notele în litigiu”.

[11] A se vedea punctul 16 din prezentele concluzii. Într-o singură cauză, cea a doamnei Emma Allione (cauza T-396/19), răspunsul Parlamentului din 20 iunie 2019 este anterior cererii depuse la 28 iunie 2019. A se vedea în această privință punctele 10 și 12 din ordonanța atacată.

19. Între 3 și 12 noiembrie 2019, recurenții, cu excepția domnului Melandri (cauza T-437/19) [12], au depus observații cu privire la excepțiile de inadmisibilitate ridicate de Parlament împotriva cererilor introductive.

20. Prin Ordonanțele din 10 decembrie 2019, Tribunalul a decis să unească cu fondul examinarea excepțiilor de inadmisibilitate. La 27 și 28 ianuarie 2020, Parlamentul a depus memoriile în apărare.

21. La 3 februarie 2020, Tribunalul a decis că nu era necesar un al doilea schimb de memorii.

22. Prin ordonanța atacată, dată în temeiul articolului 126 din Regulamentul de procedură, Tribunalul a respins acțiunile menționate ca vădit inadmisibile.

23. În primul rând, în ceea ce privește cererea de anulare a notelor în litigiu, Tribunalul a decis, mai întâi, că excepțiile de inadmisibilitate fuseseră prezentate de Parlament în termenele prevăzute, din moment ce acestea trebuie calculate ținând seama de un termen invariabil pentru considerente de distanță de 10 zile [13].

24. Ulterior, Tribunalul a statuat că notele în litigiu nu constituiau acte care lezează [14]. După ce a arătat că faptul că noul mod de calcul al pensiilor fusese aplicat din luna aprilie 2019 nu era suficient în sine pentru a stabili că Parlamentul adoptase o poziție definitivă cu privire la cuantumul pensiilor [15], din textul notelor în litigiu și din posibilitatea oferită recurenților de a formula observații care era amintită în acestea și pe care au exercitat-o, acesta a dedus [16] că răspunsurile Parlamentului adresate recurenților constituiau decizii definitive ale acestei instituții și, prin urmare, nu puteau fi analizate ca acte pur confirmative ale notelor în litigiu [17].

25. În sfârșit, Tribunalul a apreciat că împrejurarea că notele în litigiu nu precizau termenul în care Parlamentul va răspunde la observațiile recurenților era lipsită de pertinență, ca și criticile întemeiate pe nemotivare și pe încălcarea principiului proporționalității [18].

26. În al doilea rând, Tribunalul a statuat că memoriile în adaptare depuse de recurenți erau vădit inadmisibile pentru motivul că cererile lor inițiale nu erau admisibile la data introducerii [19] și că, în orice caz, capetele de cerere formulate în aceste memorii, care vizau alte acte „prealabile, pregătitoare, subsecvente sau conexe”, trebuiau respinse ca inadmisibile în măsura în care nu desemnau obiectul litigiului într-un mod suficient de precis [20].

27. În al treilea rând, Tribunalul a respins ca vădit inadmisibile cererile recurenților având ca obiect obligarea Parlamentului la plata sumelor pe care le-a reținut în mod nejustificat pentru motivul că, potrivit unei jurisprudențe constante, nu poate adresa somații instituțiilor Uniunii [21].

[12] Domnul Melandri a decedat la 27 octombrie 2019. La 30 ianuarie 2020, Tribunalul a fost informat că domnul Loris Torbesi intenționa să continue procedura.

[13] A se vedea punctele 45-48 din ordonanța atacată.

[14] A se vedea punctul 57 din ordonanța atacată.

[15] A se vedea punctul 51 ultima teză din ordonanța atacată.

[16] A se vedea punctele 52 și 53 din ordonanța atacată.

[17] A se vedea punctele 56 și 60 din ordonanța atacată.

[18] A se vedea punctele 61 și 62 din ordonanța atacată.

[19] A se vedea punctele 66 și 67 din ordonanța atacată.

[20] A se vedea punctul 69 din ordonanța atacată.

[21] A se vedea punctele 73 și 74 din ordonanța atacată.

V. Concluziile părților

28. Recurenții solicită Curții:

– anularea ordonanței atacate;

– trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal, și

– obligarea Parlamentului la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului.

29. Parlamentul solicită Curții:

– respingerea recursului, și

– obligarea recurenților la plata cheltuielilor de judecată aferente recursului.

VI. Cu privire la recurs

30. Recurenții invocă un motiv principal întemeiat pe caracterul atacabil al notelor în litigiu. În subsidiar, sunt susținute alte două motive, unul întemeiat pe o eroare de interpretare a articolului 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, iar celălalt întemeiat pe o încălcare a principiului contradictorialității, precum și pe o eroare de interpretare a articolului 126 din acest regulament.

A. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe caracterul atacabil al notelor în litigiu

31. Prin intermediul acestui motiv, recurenții critică decizia Tribunalului de a considera că notele în litigiu nu constituie acte care lezează, care pot face obiectul unei acțiuni în anulare în sensul articolului 263 TFUE [22].

1. Argumentația părților

32. Recurenții susțin că:

– cu titlu principal, potrivit jurisprudenței Curții, caracterul atacabil al unui act rezultă din efectele sale juridice, iar nu din caracterul său definitiv, *a fortiori* în lipsa unui temei juridic identificat care să distingă un act provizoriu de un act definitiv. În speță, notele în litigiu și-au produs efectele asupra cuantumului pensiilor plătite începând cu luna aprilie 2019; precum și, cu titlu suplimentar:

– nu era clar că notele în litigiu pot fi urmate de decizii care să nu fie pur confirmative, că rezultă din conținutul răspunsurilor Parlamentului la observații că acestea erau pur confirmative și că Parlamentul se contrazice atunci când susține că era obligat să aplice Decizia nr. 14/2018;

– natura notelor în litigiu nu se poate schimba după cum sunt sau nu sunt prezentate observații, în condițiile în care niciun alt element nu este necesar ca urmare a deciziei Parlamentului de a

[22] A se vedea punctele 24 și 25 din prezentele concluzii.

transpune în mod automat Decizia nr. 14/2018 și în care, în lipsa unor informații cu privire la termenul de răspuns al Parlamentului, ei nu puteau aștepta pentru a-și exercita acțiunile, și

– doamna Allione (cauza T-396/19) și-a exercitat acțiunea împotriva notei în litigiu care o privea la data la care Parlamentul a răspuns la observațiile sale scrise, respectiv data la care a rămas definitiv acest act.

33. Parlamentul susține că reducerea cuantumului pensiei putea fi modificată în urma observațiilor recurenților și că poziția sa definitivă a fost adoptată după notele în litigiu, astfel cum rezultă din textul acestor note și din exercitarea posibilității persoanelor interesate de a prezenta observații scrise. Lipsa unui temei juridic care să permită considerarea notelor respective ca fiind pregătitoare nu are nicio incidență asupra calificării lor, din moment ce practica Parlamentului urmărește să garanteze dreptul persoanelor în cauză de a fi ascultate înainte de adoptarea unei decizii definitive de reducere a cuantumului drepturilor lor. În ceea ce privește efectele imediate ale acelorași note, Parlamentul subliniază caracterul lor provizoriu.

2. Apreciere

34. Prin intermediul acestui prim motiv, recurenții critică în esență aprecierea Tribunalului privind criteriul efectului juridic care permite să se formuleze calea de atac prevăzută la articolul 263 TFUE, având în vedere jurisprudența Curții.

35. Prin urmare, trebuie amintit că sunt considerate „acte atacabile”, în sensul acestui articol, orice dispoziții adoptate de instituții, indiferent de forma acestora, care urmăresc să producă efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele persoanei fizice sau juridice reclamante, modificând în mod distinct situația juridică a acesteia [23].

36. În schimb, nu intră în sfera controlului jurisdicțional prevăzut la articolul 263 TFUE actele care nu produc efecte juridice obligatorii, precum actele preparatorii și actele de pură executare, simplele recomandări și avizele, și nici, în principiu, instrucțiunile de ordin intern [24].

37. Pentru a stabili dacă actul atacat produce astfel de efecte, este necesar să se examineze esența acestui act, precum și intenția autorului său [25] și să se evalueze aceste efecte în lumina unor criterii obiective, cum ar fi conținutul actului menționat, având în vedere, dacă este cazul, contextul adoptării sale, precum și competențele instituției care este emitentul acestuia [26].

38. Astfel, măsurile intermediare care au ca obiectiv pregătirea deciziei finale nu constituie, în principiu, acte care pot face obiectul unei acțiuni în anulare. Aceasta este situația în cazul în care ele exprimă o opinie provizorie a instituției [27].

[23] A se vedea Hotărârea din 25 februarie 2021, VodafoneZiggo Group/Comisia (C-689/19 P, EU:C:2021:142, punctul 48 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 22 aprilie 2021, thyssenkrupp Electrical Steel și thyssenkrupp Electrical Steel Ugo/Comisia (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punctul 46 și jurisprudența citată).

[24] A se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, thyssenkrupp Electrical Steel și thyssenkrupp Electrical Steel Ugo/Comisia (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punctul 47 și jurisprudența citată).

[25] Cu privire la lipsa incidenței anumitor cerințe formale, a se vedea Hotărârea din 17 iulie 2008, Athinaïki Techniki/Comisia (C-521/06 P, EU:C:2008:422, punctele 42-45).

[26] A se vedea Hotărârea din 22 aprilie 2021, thyssenkrupp Electrical Steel și thyssenkrupp Electrical Steel Ugo/Comisia (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punctul 48 și jurisprudența citată).

[27] A se vedea Hotărârea din 13 octombrie 2011, Deutsche Post și Germania/Comisia, (C-463/10 P și C-475/10 P, EU:C:2011:656, punctul 50, precum și jurisprudența citată).

39. Actele intermediare nu pot face obiectul unei acțiuni nici în cazul în care se stabilește că nelegalitatea acestora va putea fi invocată în susținerea unei acțiuni îndreptate împotriva deciziei finale în elaborarea căreia ele constituie o etapă pregătitoare. În astfel de condiții, acțiunea introdusă împotriva deciziei prin care se pune capăt procedurii va asigura o protecție jurisdicțională suficientă [28].

40. Pe de altă parte, decizia în litigiu nu poate face obiectul unei acțiuni în anulare decât dacă, chiar fără a modifica termenii dispozitivului deciziei precedente, modificarea anumitor motive ale acesteia a schimbat esența a ceea ce s-a decis în dispozitivul său, afectând interesele reclamanților în sensul jurisprudenței referitoare la articolul 263 TFUE. În caz contrar, este vorba despre un act confirmativ care nu este atacabil în sensul acestui articol.

41. În speță, în temeiul jurisprudenței care corespunde celei amintite la punctele 35 și 38 din aceste concluzii [29], Tribunalul a subliniat elementele extrase din conținutul notelor în litigiu, și anume termenul „proiect” utilizat și precizarea că revizuirea drepturilor de pensie, precum și recuperarea sumelor primite în mod necuvenit pentru lunile ianuarie-martie 2019 vor rămâne definitive numai după expirarea unui termen de 30 de zile în care puteau fi formulate observații. Tribunalul a considerat că exercitarea acestei posibilități de către recurenți a împiedicat ca proiectele de stabilire a noilor drepturi de pensie să dobândească un caracter definitiv și, în consecință, scrisorile ulterioare observațiilor recurenților constituie deciziile definitive ale Parlamentului.

42. În plus, Tribunalul a statuat că aceste scrisori nu sunt acte pur confirmative, din moment ce notele în litigiu nu aveau niciun caracter definitiv și, în această privință, lipsa de precizie din aceste note cu privire la termenul de răspuns al Parlamentului este lipsită de relevanță.

43. În cadrul primului motiv de recurs, recurenții nu contestă constatările Tribunalului cu privire la conținutul notelor în litigiu și la contextul emiterii acestora. Recurenții consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în cadrul aprecierii caracterului atacabil al acestor note în ceea ce privește competențele administrației de la care provin, susținând că acestea au avut ca efect reducerea imediată a cuantumului pensiilor.

44. Din cuprinsul punctelor 5, 6 și 51 din ordonanța atacată rezultă că Tribunalul a constatat că notele în litigiu au fost emise de Parlament, învestit cu putere decizională, și că, în conformitate cu sistemul de stabilire a cuantumului pensiilor deputaților europeni, Parlamentul are obligația de a revizui cuantumul pensiilor plătite. Potrivit constatărilor Tribunalului, în acest context, practica DG Finanțe a acestei instituții a constat în informarea recurenților, în luna februarie 2019, cu privire la revizuirea viitoare a cuantumului pensiilor, care rezulta din aplicabilitatea automată a Deciziei nr. 14/2018, apoi, două luni mai târziu, prin aceste note, cu privire la punerea sa efectivă în aplicare, precum și la posibilitatea de a formula observații în termen de 30 de zile de la trimiterea notelor respective.

45. În consecință, se poate deduce de aici că Parlamentul a adoptat în mod neechivoc o măsură care produce efecte juridice ce afectează interesele recurenților și care li se impune în mod obligatoriu.

[28] A se vedea Hotărârea din 13 octombrie 2011, Deutsche Post și Germania/Comisia (C-463/10 P și C-475/10 P, EU:C:2011:656, punctul 53 și jurisprudența citată), precum și Hotărârea din 22 aprilie 2021, thyssenkrupp Electrical Steel și thyssenkrupp Electrical Steel Ugo/Comisia (C-572/18 P, EU:C:2021:317, punctul 50 și jurisprudența citată).

[29] A se vedea punctele 50 și 51 din ordonanța atacată.

46. Pentru a considera că notele în litigiu nu constituie decizii, Tribunalul a reținut existența posibilității de a formula observații în urma notelor respective și a constatat că aceasta fusese exercitată, că observațiile recurenților fuseseră examinate, iar sumele plătite în mod necuvenit începând cu luna ianuarie 2019 nu fuseseră recuperate.

47. Procedând astfel, Tribunalul nu a luat în considerare următoarele elemente care rezultă din constatările sale:

– lipsa suspendării efectelor obligatorii ale notelor în litigiu care afectează interesele recurenților în cazul primirii de observații, și

– certitudinea că Parlamentul nu va putea reveni asupra deciziei sale, în principiu, din moment ce este în mod obligatoriu legată de Decizia nr. 14/2018.

48. Rezultă că, în aceste împrejurări speciale foarte diferite de cele care au dat naștere jurisprudenței citate de Tribunal la punctul 50 din ordonanța atacată, notele în litigiu nu pot fi considerate, spre deosebire de cele adresate în luna februarie 2019, drept simple scrisori de informare care ar fi fost adresate recurenților pentru a le cunoaște punctul de vedere și pentru a oferi Parlamentului clarificări cât mai complet posibil înainte ca acesta să adopte decizia sau, cu alte cuvinte, drept o etapă necesară înainte de restrângerea drepturilor lor.

49. În aceste condiții, notele în litigiu s-ar putea analiza printr-o luare de poziție preliminară sau pregătitoare numai dacă Parlamentul ar fi arătat în mod clar că decizia sa de a reduce pensiile ca urmare a Deciziei nr. 14/2018 nu ar produce efecte concrete decât sub rezerva lipsei observațiilor persoanelor interesate sau la expirarea unui anumit termen pentru formularea unor astfel de observații, ceea ce nu a fost cazul în speță.

50. În această privință, este inoperantă constatarea faptului că reducerea cuantumului pensiilor, realizată de Parlament, efectivă începând cu luna aprilie 2019, nu a produs integral efecte, nerecuperându-se sumele plătite fără a fi datorate între lunile ianuarie și martie 2019. Astfel, aceasta nu este de natură să modifice calificarea notelor în litigiu întemeiată pe revizuirea automată a cuantumului pensiei scadente și a pensiilor care urmează să ajungă la scadență, din moment ce condițiile materiale ale restituirii plății nedatorate sunt legate și de Decizia nr. 14/2018.

51. Caracterul atacabil al notelor în litigiu este confirmat de constatarea, care rezultă din cuprinsul punctului 56 din ordonanța atacată, a faptului că în această procedură de revizuire a pensiilor nu se adoptă nicio altă decizie la expirarea termenului de 30 de zile acordat creditorului pensiei pentru a formula observații sau în cazul respingerii acestora. Astfel, în lipsa unei proceduri de reexaminare care să conducă la o decizie cu o motivare detaliată ca răspuns la observațiile creditorilor pensiei, legalitatea actului care a avut ca efect modificarea cuantumului acesteia va fi apreciată la finalul acestui termen în funcție de informațiile de care Parlamentul putea dispune la momentul la care i-a informat pe creditori.

52. De asemenea, în împrejurări precum cele din prezentul litigiu, Parlamentul nu poate pretinde în mod util că recurenții, care, după ce au primit notele în litigiu, au formulat observații, ar fi trebuit să aștepte ca această instituție să le opună confirmarea reducerii cuantumului pensiilor lor pentru ca răspunsul la observațiile lor să poată fi considerat un act definitiv și, așadar, atacabil. Astfel, succesul unui asemenea demers din partea recurenților era extrem de improbabil în ceea ce privește principiul reducerii cuantumului pensiilor care depind de Decizia nr. 14/2018,

în funcție de informațiile care fuseseră reiterate de Parlament, expunându-i riscului ca răspunsul său să fie considerat, în lipsa unor elemente noi, un act confirmativ, care să nu poată fi supus căilor de atac [30].

53. Analiza de mai sus este susținută de jurisprudența referitoare la definirea unui act care lezează în materia contenciosului funcției publice în cazul contestării efectelor pecuniare ale unei decizii. Astfel, o fișă lunară de salariu poate menționa existența unei decizii [31]. Atunci când această fișă de remunerație materializează, pentru prima dată, punerea în aplicare a unui nou act cu aplicabilitate generală privind stabilirea unor drepturi pecuniare, aceasta înseamnă în mod obligatoriu, în privința destinatarului ei, adoptarea unei decizii administrative cu caracter individual care produce efecte juridice obligatorii, de natură să afecteze în mod direct și imediat interesele funcționarului în cauză. În schimb, fișele de remunerație următoare se limitează, în ceea ce le privește, să descrie continuarea în timp a efectelor acestei decizii administrative inițiale cu caracter individual și ar putea fi calificate drept decizii administrative confirmative cu caracter individual [32].

54. În plus, ar putea fi amintită jurisprudența constantă potrivit căreia, în cazul în care un candidat la un concurs solicită reexaminarea unei decizii adoptate de o comisie de evaluare, actul care îl lezează este decizia luată de această comisie după reexaminarea situației candidatului, întrucât decizia luată după reexaminare se substituie, astfel, deciziei inițiale a comisiei [33].

55. În sfârșit, din moment ce, în opinia noastră, caracterul atacabil al notelor în litigiu, în sensul articolului 263 TFUE, rezultă în esență din succesiunea informațiilor oferite recurenților și din materializarea unei decizii generale în condiții care fac incertă protecția jurisdicțională a recurenților, ne pare oportun să atragem atenția Curții asupra domeniului de aplicare al Hotărârii din 28 iunie 2018, Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia [34].

56. Prin anumite aspecte, împrejurările cauzei care a determinat pronunțarea acestei hotărâri se pot apropia de cele pe care se întemeiază primul motiv de recurs. Astfel, Curtea a arătat că recurenta primise un e-mail pe care îl putea considera drept notificarea respingerii propunerii sale de către Comisia Europeană [35] și nu cunoștea existența deciziei definitive adoptate de aceasta ulterior datei de introducere a acțiunii sale. Spre deosebire de Tribunal, care reținuse, pentru a declara inadmisibilă acțiunea respectivă, că aceasta era îndreptată împotriva unui e-mail al cărui autor nu era Comisia și că actul atacat avea numai un caracter provizoriu [36], Curtea a dedus din constatările Tribunalului că acesta ar fi trebuit, ținând seama de împrejurările speciale ale speței și pentru a asigura recurentei o protecție jurisdicțională efectivă, să recunoască faptul că obiectul acțiunii îndreptate împotriva Comisiei [37] viza anularea deciziei definitive.

30 A se vedea punctul 40 din prezentele concluzii.

31 A se vedea Hotărârea din 15 iunie 1976, Wack/Comisia (1/76, EU:C:1976:91, punctul 5).

32 A se vedea Hotărârea din 12 decembrie 2019, Tàpias/Consiliul (T-527/16, EU:T:2019:856, punctul 37), și Hotărârea din 5 decembrie 2012, Lebedef și alții/Comisia (F-110/11, EU:F:2012:174, punctele 36 și 37, precum și jurisprudența citată).

33 A se vedea Hotărârea din 5 septembrie 2018, Villeneuve/Comisia (T-671/16, EU:T:2018:519, punctul 24).

34 C-635/16 P, denumită în continuare „Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia", EU:C:2018:510.

35 La punctul 66 din Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia, Curtea a arătat „că reiese din cuprinsul e-mailului din 17 iulie 2015, astfel cum figurează la punctul 21 din prezenta hotărâre, că [Agenția Executivă pentru Inovare și Rețele (INEA)] a *informat* în mod expres *întreprinderea [Spliethoff's Bevrachtingskantoor BV] cu privire la faptul că «propunerea sa nu [fusese] reținută»*. Desigur, INEA a precizat că *procedura* având ca obiect adoptarea deciziei Comisiei privind selecția proiectelor și acordarea asistenței financiare *era încă în curs*. Totuși, aceasta a adăugat că, «*în situația puțin probabilă în care adoptarea acestei decizii va conduce la modificări referitoare la propunerea dumneavoastră, veți primi o informare separată prin e-mail*». Or, [această societate] nu a primit ulterior niciun alt e-mail din partea INEA sau a Comisiei în această privință". Sublinierea noastră.

36 A se vedea Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia (punctele 31, 34 și 65).

37 A se vedea Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia (punctul 71).

57. Astfel, în hotărârea menționată, Curtea nu s-a pronunțat cu privire la caracterul provizoriu al actului în litigiu, ci cu privire la faptul că recurenta se afla în imposibilitatea de a identifica decizia de punere în aplicare a Comisiei care constituia actul definitiv, în raport cu procedura pusă în aplicare, luând de asemenea în considerare faptul că e-mailul în litigiu conținea informații privind căile de atac disponibile și că acestea au fost exercitate fără a se cunoaște decizia de punere în aplicare [38]. În acest sens, aceeași hotărâre impune o atenție deosebită în măsura în care ilustrează consecințele procedurale care trebuie deduse în caz de incertitudine privind natura și domeniul de aplicare al unor acte în ceea ce privește efectele juridice ale acestora ca urmare a modului de redactare și a contextului lor [39]. În consecință, cu titlu subsidiar, propunem Curții să rețină o motivare analogă.

58. Din toate aceste considerații deducem că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a respins ca vădit inadmisibile acțiunile în anularea notelor în litigiu introduse de recurenți pentru motivul că nu constituie acte atacabile, care pot face obiectul unei asemenea acțiuni în temeiul articolului 263 TFUE.

59. În consecință, propunem Curții să statueze că primul motiv de recurs este fondat și, prin urmare, să anuleze ordonanța atacată fără a fi necesar să se examineze al doilea și al treilea motiv de recurs, care sunt subsidiare.

60. Totuși, în ipoteza în care Curtea ar decide să respingă acest prim motiv, vom completa analiza noastră cu privire la celelalte două motive.

B. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în interpretarea articolului 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului

1. Argumentația părților

61. În susținerea acestui al doilea motiv, recurenții arată în esență că memoriile în adaptare vizează actele care ar fi făcut definitive actele în teorie provizorii, atacate inițial. Declararea inadmisibilității lor ar fi, așadar, ilogică și contrară cerinței de economie a procedurii și ar constitui o denegare de dreptate.

62. Aceștia se referă la Hotărârea din 9 noiembrie 2017, HX/Consiliul [40], și la Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia, din care ar rezulta că articolul 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului ar trebui interpretat astfel încât să garanteze o protecție jurisdicțională efectivă.

63. În plus, potrivit recurenților, Tribunalul ar fi considerat în mod eronat, la punctele 68 și 69 din ordonanța atacată, că actele vizate în memoriile în adaptare nu ar fi identificate într-un mod suficient de clar.

[38] A se vedea Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia (punctele 66-70).

[39] A se vedea în această privință Concluziile avocatei generale Kokott prezentate în cauza Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia (C-635/16 P, EU:C:2018:28, punctele 6 și 7). Avocata generală a precizat că recurenta a formulat o altă cerere introductivă în fața Tribunalului în vederea anulării deciziei de punere în aplicare a Comisiei, a cărei tardivitate a fost opusă de Comisie.

[40] C-423/16 P, EU:C:2017:848.

64. Parlamentul susține că:

– motivul este lipsit de obiect pentru doamna Allione și domnul Torbesi [41], care nu au depus un memoriu în adaptare;

– deciziile adoptate în final nu ar înlocui notele în litigiu, iar decizia adoptată în Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia, întemeiată pe eroarea scuzabilă a recurentei, nu ar fi aplicabilă în speță;

– argumentele referitoare la punctele 68 și 69 din ordonanța atacată ar fi nefondate din cauza distincției efectuate în mod clar de Tribunal între deciziile definitive ale Parlamentului și celelalte acte menționate în memoriul în adaptare și

– principiul protecției jurisdicționale efective nu poate conduce la înlăturarea condițiilor de admisibilitate stabilite la articolul 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

2. Apreciere

65. Curtea a amintit în Hotărârea din 20 septembrie 2018, Spania/Comisia [42], că:

– reiese din jurisprudența Curții că concluziile părților sunt caracterizate, în principiu, prin imutabilitatea lor [43]. Articolul 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, referitor la adaptarea cererii introductive, constituie o codificare a unei jurisprudențe preexistente referitoare la excepțiile pe care acest principiu al imutabilității le poate admite [44];

– acest articol 86 prevede că, atunci când un act a cărui anulare este solicitată este înlocuit sau modificat printr-un alt act având același obiect, reclamantul poate, înainte de închiderea fazei orale a procedurii sau înainte de decizia Tribunalului de a se pronunța fără parcurgerea fazei orale a procedurii, să își adapteze cererea introductivă pentru a ține cont de acest element nou, cu alte cuvinte să modifice obiectul cererii introductive;

– ca excepție de la principiul imutabilității procesului, articolul 86 menționat trebuie, în consecință, să fie interpretat strict și

– adaptarea cererii introductive impune ca reclamantul să prezinte în mod neechivoc și suficient de clar și precis obiectul litigiului, precum și capetele de cerere ale acestuia din urmă, astfel încât Tribunalul să nu se pronunțe *ultra petita*. În acest sens, un memoriu în adaptare trebuie,

41 Ar trebui să fie vorba despre domnul Melandri, a se vedea punctul 18 și nota de subsol 12 din prezentele concluzii.

42 C-114/17 P, EU:C:2018:753, punctele 52-54, 56 și 59, precum și jurisprudența citată.

43 A se vedea Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauza Spania/Comisia (C-114/17 P, EU:C:2018:309, punctul 40), în care se amintește că „[a]rticolul 76 litera (d) din Regulamentul de procedură al Tribunalului impune reclamantului să precizeze obiectul litigiului în cererea sa. Ca principiu, o parte nu poate, în cursul procedurii, să modifice obiectul litigiului, iar temeinicia acțiunii trebuie examinată numai din perspectiva concluziilor cuprinse în cererea de sesizare a instanței". Avocata generală Sharpston se referă, în acest sens, la Hotărârea din 11 noiembrie 2010, Comisia/Portugalia (C-543/08, EU:C:2010:669, punctul 20 și jurisprudența citată).

44 A se vedea în această privință precizările care figurează în Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauza Spania/Comisia (C-114/17 P, EU:C:2018:309, punctul 42 și nota de subsol 23). Se amintește de asemenea că este vorba despre atenuarea faptului că autorul actului contestat poate modifica actul contestat în fața Curții sau să îl substituie pentru a lăsa acțiunea în curs fără obiect.

conform articolului 86 alineatul (4) litera (a) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să conțină între altele concluziile adaptate [45].

66. Jurisprudența citată atât de Tribunal, cât și de recurenți în susținerea recursului lor nu privește chestiuni procedurale similare celor pe care le ridică acțiunile acestora.

67. Deciziile de inadmisibilitate menționate la punctul 66 din ordonanța atacată nu servesc decât la amintirea principiilor aplicabile fără a oferi ilustrări relevante în speță. Astfel, în Ordonanța din 14 ianuarie 2015, SolarWorld și alții/Comisia [46], Tribunalul a statuat că acțiunile erau inadmisibile pentru lipsa interesului de a exercita acțiunea și, în Ordonanța din 21 noiembrie 2019, ZW/BEI [47], pentru tardivitate.

68. În ceea ce privește jurisprudența invocată de reclamanți în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 9 noiembrie 2017, HX/Consiliul [48], faptele nu sunt comparabile. Reprezentantul HX luase cunoștință în ședință de existența actului de modificare a actului atacat în cererea introductivă și, din cauza impreciziilor versiunii în limba de procedură a Regulamentului de procedură al Tribunalului, nu confirmase printr-un înscris intenția sa de a-și adapta concluziile exprimate în această ședință. Curtea a considerat că îi revenea Tribunalului obligația de a-i semnala reclamantului eroarea și de a-i permite să o rectifice.

69. În cauza în care s-a pronunțat a doua hotărâre citată, și anume Hotărârea Spliethoff's Bevrachtingskantoor/Comisia, Curtea nu s-a pronunțat cu privire la condițiile de aplicare a articolului 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului [49].

70. Ținând seama de modul de redactare a acestui articol 86 și de contextul în care a fost admisă posibilitatea de a adapta sesizarea inițială a Tribunalului, nu ni se pare posibil să se extindă domeniul său de aplicare la cazurile în care reclamantul ar fi apreciat greșit conținutul actului a cărui legalitate o contestă.

71. Astfel, deși suntem foarte atenți la faptul că articolul 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului urmărește să îndeplinească cerința de economie a procedurii, care constă în scutirea reclamantului de obligația de a introduce o nouă acțiune în fața Tribunalului printr-o procedură distinctă, rezervele noastre se întemeiază pe modificarea obiectului litigiului efectuată prin memoriul în adaptare, subliniată de Curte în Hotărârea din 20 septembrie 2018, Spania/Comisia [50].

72. Această modificare a cererii introductive formulate inițial justifică acordarea unei atenții deosebite respectării caracterului contradictoriu al procedurii [51]. Condițiile formale prevăzute de acest articol 86 urmăresc atingerea obiectivului respectiv.

[45] A se vedea, în ceea ce privește această abordare formalistă introdusă în anul 2015 în Regulamentul de procedură al Tribunalului, Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauza Spania/Comisia (C-114/17 P, EU:C:2018:309, punctul 43 și nota de subsol 24, în care se amintește că Tribunalul permitea reclamantului să își modifice cererea în ședință).

[46] T-507/13, EU:T:2015:23.

[47] T-727/18, nepublicată, EU:T:2019:809.

[48] C-423/16 P, EU:C:2017:848, punctul 21.

[49] A se vedea de asemenea în acest sens Concluziile avocatei generale Sharpston prezentate în cauza Spania/Comisia (C-114/17 P, EU:C:2018:309, nota de subsol 36).

[50] C-114/17 P, EU:C:2018:753. A se vedea punctul 65 din prezentele concluzii.

[51] A se vedea Hotărârea din 9 noiembrie 2017, HX/Consiliul (C-423/16 P, EU:C:2017:848, punctul 23).

73. Deși se poate admite că nivelul de exigență referitor la aceste prevederi este adaptat luând în considerare faptul că identificarea actului atacat poate rezulta în mod implicit din mențiunile reluate în cererea introductivă, precum și din ansamblul argumentației sale și că o acțiune îndreptată în mod formal împotriva unui act care face parte dintr-un ansamblu de acte care formează un tot ar putea fi considerată ca fiind îndreptată, în măsura în care este necesar, și împotriva celorlalte [52], considerăm că condițiile de punere în aplicare a articolului 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului trebuie să fie strict limitate la cazurile în care o decizie definitivă a fost modificată.

74. Cu alte cuvinte, întrucât dispozițiile acestui articolul 86 nu pot fi interpretate pentru a atenua incertitudinile cu privire la natura și la domeniul de aplicare al actelor atacate care rezultă din modul lor de redactare și din contextul lor, considerăm că numai o interpretare a noțiunii de „act atacabil”, în raport cu astfel de împrejurări, garantează o protecție jurisdicțională efectivă și o bună administrare a justiției [53].

75. Având în vedere toate aceste considerații, apreciem că al doilea motiv de recurs trebuie respins pentru motivul că, printr-o aplicare corectă a jurisprudenței constante a Curții, Tribunalul a statuat, cu titlu principal, că sunt inadmisibile memoriile în adaptare introduse, în temeiul articolului 86 din Regulamentul de procedură al Tribunalului și ca urmare a excepțiilor de inadmisibilitate ridicate de Parlament, de către recurenți, cu excluderea doamnei Allione și a domnului Torbesi, în cauzele T-396/19 și T-437/19, în vederea obținerii anulării oricărui alt act, notă sau comunicare prealabilă, pregătitoare, subsecventă sau conexă proiectelor de decizie.

C. Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului contradictorialității și pe o eroare de drept în aplicarea articolului 126 din Regulamentul de procedură al Tribunalului

1. Argumentația părților

76. Recurenții susțin că:

– Tribunalul ar fi trebuit să le permită să răspundă la excepția de inadmisibilitate a memoriului în adaptare susținută de Parlament fie în mod direct, fie printr-un al doilea schimb de memorii și

– deciziile Tribunalului privind unirea excepțiilor de inadmisibilitate cu fondul și cererile de prezentare a memoriilor adresate Parlamentului demonstrează că inadmisibilitatea acțiunilor nu era vădită.

77. Parlamentul susține că:

– motivul este lipsit de obiect pentru doamna Allione și pentru domnul Torbesi [54], care nu au depus un memoriu în adaptare;

[52] A se vedea Hotărârea din 8 iulie 2020, Neda Industrial Group/Consiliul (T-490/18, nepublicată, EU:T:2020:318, punctul 53 și jurisprudența citată).

[53] A se vedea punctele 55-57 din prezentele concluzii.

[54] Ar trebui să fie vorba despre domnul Melandri, a se vedea punctul 18 și nota de subsol 12 din prezentele concluzii.

– din articolul 86 alineatul (6) din Regulamentul de procedură al Tribunalului reiese că acesta poate verifica din oficiu admisibilitatea memoriului în adaptare fără a obține observațiile reclamanților, și

– Tribunalul se poate pronunța oricând cu privire la inadmisibilitatea unei acțiuni, în temeiul articolului 126 din acest regulament, iar deciziile procedurale adoptate anterior nu au nicio incidență.

78. Ca răspuns la întrebarea scrisă a Curții privind relevanța articolului 86 alineatul (6) din Regulamentul de procedură al Tribunalului în ceea ce privește încălcarea principiului contradictorialității, recurenții susțin că această dispoziție, care rezervă Tribunalului posibilitatea de a aprecia condițiile de admisibilitate a memoriului în adaptare, nu exclude aplicarea prin analogie a articolului 130 alineatul (4) din acest regulament pentru a obține observațiile reclamantului cu privire la argumentele invocate de pârât în susținerea excepției de inadmisibilitate pe care a ridicat-o. Parlamentul a subliniat că Tribunalul respectase principiul contradictorialității, stabilindu-i un termen pentru a răspunde la memoriile în adaptare, și se pronunțase cu privire la admisibilitatea acestora, având în vedere jurisprudența sa, fără a se întemeia însă pe argumentele observațiilor sale în apărare, amintite la punctul 65 din ordonanța atacată.

2. Apreciere

79. La articolul 86 alineatul (6) din Regulamentul de procedură al Tribunalului se prevede că, „[f]ără a aduce atingere deciziei care urmează a fi luată de Tribunal cu privire la admisibilitatea memoriului de adaptare a cererii introductive, președintele stabilește pârâtului un termen pentru a răspunde la memoriul în adaptare”.

80. Articolul 130 alineatul (4) din acest regulament, referitor la excepțiile examinate prin ordonanță, prevede că, imediat după depunerea unei cereri a pârâtului, prin înscris separat, prin care solicită Tribunalului să se pronunțe asupra unei excepții de inadmisibilitate fără a intra în dezbaterea fondului, președintele stabilește un termen reclamantului pentru a-și formula în scris motivele și concluziile.

81. În speță, Parlamentul a invocat inadmisibilitatea memoriilor în adaptare în observațiile sale menționate la punctul 20 din ordonanța atacată, întemeiate pe articolul 86 alineatul (6) din regulamentul respectiv. Se poate deduce din cuprinsul punctului 21 din ordonanța menționată că acestea au fost notificate recurenților după ce ei au depus observații cu privire la excepțiile de inadmisibilitate ridicate de Parlament împotriva cererilor introductive, fapt confirmat de indicațiile recurenților care figurează în nota de subsol 3 din răspunsul recurenților la întrebarea Curții.

82. În primul rând, trebuie amintit că, potrivit articolului 83 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate cu o replică a reclamantului și cu o duplică a pârâtului, cu excepția cazului în care Tribunalul decide că un al doilea schimb de memorii nu este necesar întrucât conținutul dosarului cauzei este suficient de complet. Decizia Tribunalului de a permite sau nu reclamantului să depună un memoriu în replică în temeiul acestei dispoziții ține de puterea discreționară a Tribunalului[55].

[55] A se vedea Ordonanța din 15 ianuarie 2020, BS/Parlamentul [C-642/19 P, nepublicată, EU:C:2020:32, punctul 5 (Luarea de poziție a avocatului general Pikamäe, punctul 7 și jurisprudența citată)].

83. În al doilea rând, trebuie subliniat că Tribunalul a decis în temeiul articolului 126 din Regulamentul de procedură cu privire la caracterul vădit al inadmisibilității memoriilor în adaptare.

84. Or, această dispoziție permite Tribunalului, care a procedat fie din oficiu, fie pe baza observațiilor care îi sunt prezentate în apărare, la examinarea admisibilității unei cereri introductive, să decidă cu privire la caracterul vădit al inadmisibilității sale, fără a pune aprecierea sa în discuția părților și oricând în cadrul procedurii în curs.

85. În consecință, dacă un reclamant consideră că Tribunalul nu a aplicat în mod corect dispoziția menționată, trebuie să conteste aprecierea de către instanța de prim grad a condițiilor de care depinde aplicarea acestei dispoziții [56]. Doar motivele îndreptate împotriva motivării inadmisibilității reținute de Tribunal sunt operante.

86. În speță, decizia Tribunalului se întemeiază pe jurisprudența constantă pe care a amintit-o la punctul 66 din ordonanța atacată. Această motivare este criticată prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs.

87. În aceste condiții, propunem Curții să respingă al treilea motiv de recurs ca nefondat.

D. Cu privire la acțiunea în primă instanță

88. În cazul în care Curtea decide să pronunțe anularea ordonanței atacate, trebuie ridicată problema posibilității Curții de a evoca această cauză.

89. Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.

90. În speță, Curtea nu este în măsură, în acest stadiu al procedurii, să se pronunțe asupra fondului acțiunilor introduse de recurenți în fața Tribunalului, din moment ce acesta s-a pronunțat numai asupra excepției de inadmisibilitate ridicate de Parlament.

91. În schimb, Curtea dispune de elementele necesare pentru a se pronunța în mod definitiv cu privire la această excepție de inadmisibilitate [57].

92. Prin urmare, propunem Curții să statueze că excepția de inadmisibilitate menționată, întemeiată pe faptul că notele în litigiu nu pot face obiectul unei acțiuni în anulare, trebuie respinsă.

93. În consecință, cauza trebuie trimisă Tribunalului spre rejudecare pentru ca acesta să examineze acțiunile recurenților având ca obiect anularea notelor în litigiu.

[56] A se vedea Ordonanța din 15 ianuarie 2020, BS/Parlamentul [C-642/19 P, nepublicată, EU:C:2020:32, punctul 5 (Luarea de poziție a avocatului general Pikamäe, punctul 10 și jurisprudența citată)].

[57] A se vedea Hotărârea din 9 iulie 2009, 3F/Comisia (C-319/07 P, EU:C:2009:435, punctul 98), și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Deutsche Post și Germania/Comisia (C-463/10 P și C-475/10 P, EU:C:2011:656, punctul 78). A se vedea de asemenea Hotărârea din 28 februarie 2019, Consiliul/Growth Energy și Renewable Fuels Association (C-465/16 P, EU:C:2019:155, punctul 128).

VII. Cu privire la cheltuielile de judecată

94. Trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului justifică soluționarea odată cu fondul a cererii privind cheltuielile de judecată aferente procedurii de recurs în fața Curții.

VIII. Concluzie

95. Având în vedere considerațiile care precedă, propunem Curții:

– anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 3 iulie 2020, Tognoli și alții/Parlamentul (T-395/19, T-396/19, T-405/19, T-408/19, T-419/19, T-423/19, T-424/19, T-428/19, T-433/19, T-437/19, T-443/19, T-455/19, T-458/19-T-462/19, T-464/19, T-469/19 și T-477/19, nepublicată, EU:T:2020:302);

– respingerea excepției de inadmisibilitate ridicate de Parlamentul European în fața Tribunalului;

– trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la concluziile domnului Carlo Tognoli și ale celorlalți recurenți având ca obiect anularea notelor din 11 aprilie 2019 întocmite de șeful unității „Remunerație și drepturi sociale ale deputaților” din cadrul Direcției Generale (DG) Finanțe a Parlamentului European și care privesc adaptarea cuantumului pensiilor de care beneficiază aceștia ca urmare a intrării în vigoare, la 1 ianuarie 2019, a Deciziei nr. 14/2018 a Ufficio di Presidenza della Camera dei deputati (Oficiul președinției Camerei Deputaților, Italia), și

– soluționarea cererii cu privire la cheltuielile de judecată odată cu fondul.